

CLOPOTELE DE PLUMB ȘI DE ARAMĂ ALE LUI VICTOR TELEUCĂ

Academician *Haralambie CORBU*

COPPER AND LEAD BELLS OF VICTOR TELEUCA

During a conversation with writer Iacob Burghiu, the late and talented poet, novelist and film director Vlad Iovita was confessing: "[Victor Teleuca] is a great poet. He will be the one who will make us famous... If we are lucky to be read by the entire world". It is too early to speak about the alignment of poet and philosopher Victor Teleuca to the worldwide artistic and scientific elite. Time will do it for us. What we can do, and we ought to do, is to try to look at the Teleuca phenomenon in the nationally, regionally and globally philosophical, historical and cultural context. Thus, it is necessary to emphasize and to find the real place that should be taken by this eminent personality in the context of our national culture with its borders open to communication and universality.

Trecerea prin această lume, plină de minuni, dar și de grele păcate, stă, de cele mai multe ori, sub semnul unei enigme imprevizibile și indescifrabile până la capăt, căci destinul fiecărui individ – cu atât mai mult acela al unor personalități ieșite din comun – poartă în străfundurile sale pecetea timpului și spațiului istoric, geografic, cultural și spiritual în care acesta s-a format. Identificarea tuturor acestor subterane necesită în mod obligatoriu cultura, cunoștințele și experiența respectivă, lucru care nu e ușor de realizat, însă care, prin eforturi bine orientate și bine organizate, prin înalt profesionalism și autodisciplină, pot, în cele din urmă, să atingă scopuri de adevărată performanță.

Există însă, mai ales când e vorba de personalități marcante de creație, un domeniu aproape insesizabil și inaccesibil până și pentru așa-ziișii experți de forță – acela al instinctului ereditar, al intuiției genetice, al talentului înnăscut, transmis de predecesori prin canale numai de ei știute/neștiute. Această taină genetică moștenită de la mama devine piatră de încercare pentru numeroasele generații de admiratori care, succedându-se de-a lungul secolelor, vor să-i dezlege enigma. Ea rămâne însă de fiecare dată nedezvăluită – integral – de către cei prezenți, urmașii luând-o ca și cum de la început. În istoria culturii, științei, literaturii și artelor asemenea

Victor TELEUCĂ

personalități sunt calificate drept geniale sau, cel puțin, atinse de aripa *harului divin*.

E prematur să vorbim astăzi despre o aliniere a poetului și filosofului Victor Teleucă la elita artistică și științifică de rang mondial. Asta urmează să o facă timpul, dacă o va face. Ceea ce putem și suntem datori, e să încercăm să privim *fenomenul Teleucă în context* filosofic, istoric și cultural național, regional și universal. Lucru care, de fapt, a și început, mai cu seamă în ultimii zece-doisprezece ani. Astfel, e necesar să se pună în lumină, să se găsească locul real pe care trebuie să-l ocupe această distinsă personalitate în contextul culturii noastre naționale cu frontierele larg deschise spre comunicare și universalitate.

Una din chestiunile fundamentale ce țin de abordarea și interpretarea *fenomenului Victor Teleucă* e identificarea sau formularea unui răspuns satisfăcător la întrebarea: De unde vine, unde se află și care sunt prognozele de mâine ale acestei apariții cultural-artistice atât de neobișnuite, cu temelii originare și identitare dintre cele mai profunde și insesizabile în istoria propriului popor dar și a umanității în ansamblu, a propriului Eu, a propriei ființe dar și a ființei umane în totalitatea și nemărginirea ei? – Răspunsurile urmează a fi găsite pentru a demonstra o dată în plus că enigmele/tainele creației poetului-filosof se complică și se distanțează tot mai mult, pe măsura iluziei dezlegării lor, creând premisele unor noi câmpuri și zone de cunoaștere/necunoaștere a ființei/neființei în cuprinsul/necuprinsul unui spațiu malefic fie individual, fie extrapolat la dimensiuni planetare sau cosmice chiar.

Această „procedură” de aflare a adevăratei încărcături semantico-stilistico-estetice a creației poetului e condiționată, parțial, de faptul că nu tot ce a scris autorul a ajuns să vadă lumina tiparului – nici în timpul vieții, nici după trecerea sa în eternitate. Există, în acest sens, numeroase argumente, exemple și mărturii. Vom aminti doar de faptul că primul volum în grafie latină, intitulat *Piramida singurătății*, a apărut tocmai în anul 2000, în timp ce volumele următoare: *Ninge la o margine de existență (Poezii, reflecții și alte deziceri de sine, 2002)*, *Improvizația nisipului* (2006) și poemul *Decebal* (2003) văd lumina tiparului numai după stingerea din viață a autorului lor.

Recent, tot în 2010, pe masa cititorului ajunge minunatul poem liric-filosofic *Răsărit de Luceafăr*, scris încă în anul 1988. Surprize cutremurătoare de acest fel ar putea să mai aibă loc, ele completând esențial imaginea creatorului acestor mărgăritare poetice, inclusiv și acel consacrat marelui Eminescu. Căci „Eminescu, zice V. Teleucă în ante-prefață la poem, este stâlpul de Foc ce ne duce prin pustiul arid spre propria noastră cunoaștere, imaginara Țară a făgăduinței”. Anume marele geniu, care a fost și va rămâne autorul „Luceafărului” nepereche, „când se revarsă zorii/ și-adormi pe cele scrise / fruntea lui mai grea ca munții, / nici el nu-și închipuise / care lege se alege / din cuvinte și din vise, / un ceva ce n-are capăt, / un simbol din vremi cernut, / altfel nu era ce este / și ce-a fi cu timp și spațiu / într-o soartă încăput”.

Principala condiție însă, în ce privește adecvata (nu însă și definitivă!) recepționare și interpretare a operei și personalității scriitorului în ansamblu, e examinarea acestora în context interdisciplinar, interspațial și intertemporal, indiferent despre ce se discută la moment: despre opera literară, despre eseul filosofic, despre intervenția publicistică ș.a.m.d., sau despre biografia scriitorului cu toate urcușurile și lunecările ei, biografie zidită – real și imaginar – în opera-i propriu-zisă.

Privit din acest unghi, Teleucă-omul și Teleucă-scriitorul trebuie cercetat ca personalitate venită din și formată, în bună parte, în mediul rural, cu tradițiile sale populare și literatura orală multiseclară, continuat și rotunjit, în cea mai mare parte, în mediul urban, în mediul cuvântului scris, în mediul cultural al valorilor artistice – naționale și universale. Concomitent, mediile respective trebuie raportate la condițiile istorice, sociale și politice complicate sau pe de-a dreptul dramatice prin care a trecut în această perioadă de timp *baștina* poetului, Basarabia – Republica Moldova: în componența

Statului Român, în componența URSS, în anii de Independență și căutare a unor soluții proprii de ființare și afirmare. De la prima publicație literar-artistică, poemul *Răscurce* (1958), până la ultimele volume apărute post-mortem și despre care am pomenit deja, s-au perindat epoci întregi și cutremure social-umane care au zguduit și au schimbat lumea.

Toate acestea au trecut, într-un fel sau altul, prin sufletul și conștiința cepeleușeanului Victor Teleucă. Modest din fire și blajin la suflet, înzestrat de la Dumnezeu cu harul contemplării și analizei lucrurilor în dimensiunea, complexitatea și profunzimea lor, autorul poemului *Decebal* prefera, mai ales în ultimii ani de viață, discuțiile cu sine însuși, cu propriul eu pentru ca în cele din urmă să ancoreze pe vârfurile unei filosofii poetice sau, dacă vreți, a unei poezii filosofice, greu de imaginat în condițiile istorice precare pe care a avut a le înfrunta.

Cu toate acestea, în scrisul autorului, privit în ansamblu, se observă nu numai un *salt calitativ* absolut nou, o reformare fundamentală a cuvântului și imaginii poetico-filosofice, dar și o *continuitate* evidentă dintre cele intuite și dibuite în anii tinereții. Nu lipsesc și căutările de sine, accentuate mai cu seamă în a doua perioadă a vieții sale, după înlăturarea din toate funcțiile oficiale și mai puțin oficiale, pe care le-a îndeplinit de-a lungul anilor în cadrul Uniunii Scriitorilor din Moldova (de secretar al Comitetului de conducere al U.S., de lucrător de răspundere în colegiul de redacție al revistei „Nistru” ș.a.), punctul de vârf constituindu-l demiterea (în 1983) din funcția de redactor-șef al săptămânalului „Literatura și arta”, în fruntea căruia s-a aflat timp de aproape două decenii, începând cu anul 1964 (până 1977 cu denumirea „Cultura”).

Motivul oficial al destituirii era „încălcarea disciplinei financiare” de către redactorul-șef. Cauza adevărată, intuită de cei mai mulți, zice poetul Arhip Cibotaru în memoriile și analizele sale, profunde și competente, din paginile *romanului-fapt*, romanului-document *Pe timpul lui Teleucă* (Editura Universul, Chișinău, 2010) a fost cu totul alta – „curajul redactorului de a susține cele mai valoroase opere literare și cele mai de seamă realizări în domeniul culturii ce nu cadra cu schemele oficiale” (429). Munca de creație propriu-zisă (numim doar câteva publicații artistice de până la destituire: *La ruptul apelor* – 1960, *Neliniști* – 1962, *Din patru vânturi* – 1964, *Insula cerbilor* – 1965, *Îmblânzirea focului* – 1971, *Alte neliniști* – 1975, *Încercarea de a nu muri* – 1980, *Goniți pasărea de cenușă* – 1982 ș. a.) se sincroniza cu activitățile publice despre care am pomenit. Însă și una, și alta nu i-au adus prea multă

Victor TELEUCĂ, 1960

recunoștință și satisfacție sufletească. Oficialitățile se arătau deranjate de orientarea ne-dogmatică, țintită atât cât se putea, spre promovarea realelor valori, de către „nomenclaturistul” Victor Teleucă. O bună parte din colegii săi de breaslă – din neagră invidie sau din cauza unor orgolii nemăsurate – îi purtau pică, îl urau și îl defăimau atât pe din-față, cât și, mai ales, pe din-dos, atât până la destituirea din funcțiile publice, cât și după. Atacatul și umilitul de multe ori nu a deschis front de luptă și răzbunare, cum ar fi fost poate firească, ci s-a retras în sinele său imaginar și de necuprins, zidindu-și o lume și un univers artistic propriu, inconfundabil, chiar dacă soarta l-a adus la o stare fizică și materială din cele mai triste și deplorabile, câștigându-și bucata de pâine pentru traiul de toate zilele prin activități aleatorii, prin ținerea unor cursuri liceale plătite cu 1,40 lei pe oră. Și asta se întâmpla cu scriitorul, filosoful și omul de cultură Victor Teleucă care avea nu numai meritele despre care am amintit mai sus, dar care a dat dovadă, pe vremuri, de mare bărbăție și curaj civic și artistic, fiind autorul primului poem-odă consacrat limbii materne – *O altă limbă mai frumoasă nu-i* (1960) și a primului volum de versuri în literatura noastră dat la cuțit (1960) pentru ciclul *Ciocârliei basarabene*. Doar aceste

Victor TELEUCĂ, 1979

două exemple de curaj și de înaltă ținută morală ar fi fost suficiente să-i asigure Poetului-filosof un loc de primă mărime în literatură/cultură, dar și în cadrul mișcării naționale de reînnoire și revenire la temeliiile originare ale neamului. Nu a fost însă să fie! Modestul și cumpătatul până la limită Victor Teleucă a neglijat toate acestea, dându-le benevol uitării. În schimb mulți dintre foștii „nemulțumiți” și turnători de meserie au devenit, peste noapte, „victime” ale fostului regim totalitar, „eroi” și „promotori” ai luminii și progresului.

În aceste condiții ingrate, Victor Teleucă continua să-și ducă povara talentului și chemării sale, fapt despre care vorbesc convingător cărțile apărute în ultimii ani ai vieții scriitorului, dar și, mai ales, cele ce au văzut lumina tiparului după părăsirea de către el a acestei lumi. La descoperirea și redescoperirea valorilor la care ne referim și-au pus umărul, mai direct sau indirect, unii reprezentanți de seamă ai mediului nostru literar-cultural, rolul decisiv revenindu-i însă tandemului familial Dumitru și Mariana Gabura – inițiatorii, coordonatorii, supraveghetorii și susținătorii material-financiar ai acestor ediții deschizătoare de noi drumuri și perspective în istoria literaturii din perioada post-modernă. Sperăm că acest nobil efort va avea toată înțelegerea și continuarea.

Rămânea însă, până mai ieri, în umbră, un domeniu de importanță vitală pentru înțelegerea și asimilarea fondului literar Victor Teleucă în totalitatea lui – acela al *prezenței* poetului în critica și istoria literară, în conștiința cititorului contemporan. Mai cu seamă acest gol se simțea în cea de a doua parte a activității scriitorului, desfășurată după destituire din funcții și marginalizare.

Volumul *Victor Teleucă – un heraclitean transmodern* (Editura „Universul”, Chișinău, 2010) completează și acoperă esențial această lacună. Compartimentul I al cărții cuprinde *referințe critice despre Victor Teleucă*, acestea fiind semnate de nume notorii în domeniu cum ar fi Theodor Codreanu, Mihai Cimpoi, Mihail Dolgan, Eliza Botezatu, Ion Ciocanu, Ana Bantoș ș.a. Doar câteva exemple. „Transmodernismul lui Victor Teleucă de după anii de tăcere, – remarcă Th. Codreanu, – este un fenomen de latență, iar nu unul pe deplin conștientizat. Dimpotrivă, revenind la viața literară, el a încercat o sincronizare cu postmodernismul din lume și din Țară, temându-se, probabil, să nu pară un tradiționalist desuet sau un modernist pe cale de învechire. Sufletul basarabean, adânc implantat în tradiție, i-a jucat, însă, festa (în cel mai frumos sens al cuvântului – H.C.) căci, fără voia lui, a *înfăptuit* o

profundă sinteză între modernitate și tradiție, ceea ce l-a propulsat în plină postmodernitate” (subl. n. – H.C.) (p. 8-9). Doar un singur volum de poezii și reflecții, cum este acela intitulat *Minge la o margine de existență* (2002), reține în el, la fel de bine, atât substanța modernistă, cât și nuanțe determinantii de romantism, suprarealism, expresionism. „Volumul, precizează autorul studiului, pare o foarte derutantă amestecătură de scriituri, de la versul clasic și de la poemul în proză la versul liber împănăt cu textualism, nelipsind aforismul sau eseul. Prozaismul se îmbină cu lirismul inefabil, cu delirul verbal mânios sau ironic, cu observația banală abundând în „sofisme”, strălucite, în câteva valuri, de observații profunde și de înaltă filozofare. Simți, însă, că amalgamul acesta e doar aparent, căci se coagulează într-o inefabilă unitate de viziune stilistică. În deschiderea către nou, el nu a aruncat la coșul cu gunoi nici tradiția, nici spiritualitatea creștină, și asta, în virtutea unui instinct național” (p. 10). În altă ordine de idei, dar în aceeași cheie analitico-sintetizatoare: *poet, înainte de toate*, „Victor Teleucă nu rămâne doar un simulat al *cogito-ului* cartezian. El e un mare poet dublat de un gânditor temeinic, veșnic bântuit de nisipurile mișcătoare ale existenței în căutarea drumului spre Ființă” (p. 32).

Alte aspecte ale fenomenului Victor Teleucă sunt abordate de acad. Mihail Dolgan, însă ele, până la urmă, concordă, în mare parte, cu cele identificate de unii dintre colegii săi de studii și cercetare.

Pădurea de mituri personale, citim la un moment dat, pe care a creat-o Victor Teleucă: mitul Miriștilor, mitul Neliniștilor, mitul Îmblânzirii Focului, mitul Momentul Inimii, mitul Clipei de Vârf, mitul Dramaticului Eu, mitul Horelor, mitul Triunghiul Ocnitei, mitul Crizei de Timp, mitul Stelei Polare, mitul Piramidei Singurătății ș.a. – constituie una din cele mai frumoase și ingenioase achiziții ale poetului și filosofului nostru. *Ca nimeni altul*, citim în continuare, „Victor Teleucă a căutat să descopere și să îmblânzească contrariile dialectice ale vieții, secundate de neliniștile metafizice; ca nimeni altul, Victor Teleucă, a explorat la maximum aparențele și paradoxurile existențiale, dincolo de care a intuit esențele primordiale ale Trecerii Noastre prin Timp” (p. 44).

Câmpul lirico-filosofic al creației lui V. Teleucă, lirosafia și lirohistoriosafia din interiorul acesteia își află interpretări noi și originale în eseurile acad. Mihai Cimpoi. „În meditațiile existențiale ale lui Victor Teleucă, scrie, de pildă, autorul în prefața la cartea *Ninge la o margine de existență*, sunt atrași, ca punct de reper, Platon și Aristotel, Noica și Hegel, Derrida,

Arhimede și Buddha, Proust și Heraclit, Eminescu și Blaga. Text, intertext, hipotext, construcție și deconstrucție, discurs baroc, aborescent și notație lirică sau prozaistică nepretențioasă, „gândire” (a) logică și semilogică, gânduri în „stare curată” sau sofisticate, filosofante aranjate pe registre florante ale meditației, – iată farmecul poemelor „transfinite” ale lui Victor Teleucă ce se înscrie cu tot harul său „dialectic”, lirosific prin excelență în contextul mitopoieticii moderne și postmoderne” (p. 39).

Cuvinte deosebit de calde, emoționante și pline de adevăr la adresa lui Victor Teleucă-Omul, lansa, ceva mai înainte, distinsul criticul literar, prof. univ. Eliza Botezatu. „Lumea, notează ea, a fost, într-adevăr, dragostea poetului, dar și drama lui; taina, dar și revelația lui... Ne-a fost drag și aproape, pentru omenia lui negălăgioasă, pentru capacitatea lui de a fi fidel în prietenie, pentru demnitate. Cu toată aparența de om firav, a fost un om puternic: a rezistat în fața timpului, a suportat marginalizarea nedreaptă din ultimul deceniu, s-a retras în lumea cărților și a creat” (p. 111).

Elementul expansiv, emotiv, profund uman, îmbinat cu analize și observații relevante de natură liro-filosofică, predomină în compartimentul doi al cărții *Victor Teleucă – un heraclitean transmodern*, compartiment, intitulat: „Medalioane, dedicații, interviuri”. Peste treizeci de scriitori, oameni de cultură și artă își spun cuvântul despre acel care a fost și rămâne omul de omenie și scriitorul jertfit verticalității, frumusețelor și profunzimelor cuvântului – Victor Teleucă. Evocările colegilor de breaslă și a bunilor săi prieteni întru ale cuvântului trebuie citite pe viu, savurate și asimilate în toată complexitatea și diversitatea lor. Ne vom referi doar la o precizare de fond care aparține regretatului Grigore Vieru, făcută cu ocazia lansării volumului-postum *Improvizația nisipului* (2006). Cităm: „Un coleg de generație l-a numit în presă pe V. Teleucă *copoi comunist*... (subl. n. – H.C.). Am mai spus de atâtea ori și în presă că nu toți foștii membri de partid și nu toți oamenii care au ocupat posturi mari de conducere... au fost niște netrebnici, ci printre ei au fost și oameni extraordinari, care, pe timpurile groaznice de teroare, de cenzură draconică, au știut să ajute cultura din interior, riscându-și pâinea, riscându-și cariera, și unul dintre ei, unul dintre acești mari bărbați, a fost V. Teleucă. (p. 142). Și mai la vale: „Teleucă a avut curajul să publice versurile pentru care a pățimit. Atâtea lucrări a publicat! El a fost un disident. Poate, unicul scriitor. Vreau să-i văd pe acei care-l învinuiesc și-i aduc acuze, unde sunt romanele lor? Un roman de sertar, unde e el?

Unde e o nuvelă de sertar? Nu am văzut-o. Unde e o piesă de sertar? Nu am văzut-o. Unde este un eseu? Nu l-am văzut. Unde este un poem? Nu l-am văzut. L-am văzut la V. Teleucă. Încă n-am citit toată cartea. Dar am citit eseuul zguduitor „Car frumos cu patru boi”, dedicat limbii române. Iată un poet care nu s-a bătut cu pumnul în piept, dar a lucrat în tăcere la masa lui de scris” (p. 143).

Rămâne ca cititorul să parcurgă de sine stătător eseurile-mărturii ale lui George Meniuc, Nicolae Dabija, Gheorghe Vodă, Iacob Burghiu, Arcadie Suceveanu, Tudor Țopa, Mihail Gheorghe Cibotaru, Vlad Zbârciog și toți ceilalți ca să se pătrundă de fiorul și deosebita satisfacție de a se afla în una dintre rarele case mari ale literaturii noastre din a doua jumătate a secolului XX.

Compartimentul III: „Victor Teleucă. Eseuri. Medalioane” încheie, de fapt, volumul *Victor Teleucă – un heraclitean transmodern*. De astă dată cuvântul despre marii predecesori, dar și despre colegii și prietenii săi contemporani, și-l spune, cu argumentul necesar, însuși protagonistul cărții, Victor Teleucă. Scrise în deplină cunoștință de cauză și cu multă pasiune (echilibrată!), eseurile despre Mihai Eminescu, Ion Creangă, Lucian Blaga, Nichita Stănescu, Nicolae Costenco, George Meniuc, Bogdan Istru, Vitalie Tulnic, Emil Loteanu, Petru Zadnipru, Grigore Vieru, Agnesa Roșca, Petru Cărare, Nicolae Esinencu și alții, evocările, analizele și aprecierile lui Victor Teleucă se impun și se mențin în memoria cititorului ca documente importante, atractive și incitante, dar și obiective, în ce privește personalitățile nominalizate.

Am dori, printre altele, să reținem un amănunt: Victor Teleucă subliniază de câteva ori, că lectura cărților nu este o distracție, ci o muncă și efort intelectual deosebit, dat fiind că sensurile și subînțelesurile adevăratelor opere artistice nu plutesc la suprafață și nu se află la îndemâna oricui. George Meniuc, zice V. Teleucă în eseuul respectiv, și-a făcut debutul în literatură ca poet modernist, de aceea „El nu a fost căutat și citit, cărțile lui așteptau pe rafturile librăriilor pentru faptul că erau scrise pe adresa unui cititor cultivat, iar cititorul cultivat mai este așteptat până astăzi și încă nu mai vine” (p. 302). Ceva asemănător desprindem din eseuul despre Petru Zadnipru: „În poezia lui parcă nu-i nimic complicat și totuși să ne amintim câte dificultăți trezește analiza poeziei eminesciene „Somnoroase păsărele” care îl pune în impas și pe elev și pe învățător. Lectura literară nu este numai o delectare, ci și o muncă” (p. 333). Se poate ușor constata că

aceste observații priveau nu numai cititorii operei scriitorilor nominalizați, dar și pe cei ai propriei creații, ai literaturii artistice de valoare, în genere.

Vom aminti, în finalul acestor rânduri, de niște gânduri răscolitoare și întregitoare ale lui Arhip Cibotaru din volumul *Pe timpul lui Teleucă*, titlu care vrea să sugereze – și sugerează – că autorul poemului „Răsărit de Luceafăr” reprezintă o epocă în viața unei întregi generații și a culturii noastre, în general. Căci plecarea lui materială de pe acest pământ nu înseamnă și plecarea lui din sufletul și conștiința neamului. El a lăsat în urmă o operă „ca un palat, ale cărui geamuri luminate se văd din depărtare”, geamuri, care continuă să lumineze, și vor lumina, în continuare „pentru noi, noi toți”. Cineva, zice autorul *romanului-fapt* și prietenul de o viață al făuritorului acestor lumini, „a încercat să dea cu pietre în aceste geamuri. Lașii, de obicei, preferă să se bată cu morții. Pietrele au fost aruncate, dar geamurile au rămas întregi. Ori că ele sunt prea înalte, ori că acel cineva e prea jos de statură (în literatură, bineînțeles)” (p. 364-365).

Clopotele pe care le-a tras Victor Teleucă în învolburarea plumburie a timpului au avut și au rezonanța sunetului purificator și întremător cu voce de aramă a vulturului de munte care cheamă neîncetat întregul Ființei noastre, spre înălțimile și adâncurile realului faptic și imaginar, a urieșescului în necuprinsele lui manifestări, apariții și forme de existență/inexistență. Întru valorificarea acestor zăcămintе sau comori urmează să fie deștelenite încă multe straturi de pământ, de humă și cernoziom teleucian.

Un pas important spre venirea și prezența perpetuă a poetului și filosofului Victor Teleucă în actualitatea veșnic vie și în mișcare ar fi traducerea/resensibilizarea unui volum selectiv din opera poetului – mai întâi într-o limbă, iar apoi și în altele – de circulație internațională, cum ar fi engleza, franceza sau rusa, acesta fiind însoțit de un studiu și comentariu pe măsura-i. Acest gând l-a intuit și l-a formulat – mulți ani în urmă – regretatul și talentatul poet, nuvelist și regizor de film Vlad Ioviță, care într-o convorbire cu scriitorul Iacob Burghiu, îi mărturisea: “[Victor Teleucă] E un poet mare. Acesta o să ne scoată în lume... Dacă vom avea noroc să fim citiți și de lumea mare” (*Victor Teleucă – un heraclitean modern*, p. 182).

Acest noroc se află, în bună parte, în mâinile compatrioților și conaționaliilor distinsului nostru poet. E nevoie de curaj și putere de voință pentru ca acest noroc să nu ne ocolească.